

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXXVIII. — Izdan in razposlan dné 15. julija 1892.

(Obsega štev. 103.—107.)

103.

Razglas trgovinskega ministerstva z dné 21. junija 1892. l.,

s katerim se objavljajo dodatna določila k meroskusnemu redu z dné 19. decembra 1872. l.
(Drž. zak. št. 171.).

V izvršitev zakona z dné 23. julija 1871. l. (Drž. zak. št. 16. iz l. 1872.), s katerim se je ustanovil nov red za mére in uteži, daje se na obče znanje nastopni, po c. k. komisiji za pravilni meroskus izdani dodatek k meroskusnemu redu z dné 19. decembra 1872. l. (Drž. zak. št. 171.).

Za sedaj imajo pravico opravljati meroskus steklenih tekočinskih mér samó meroskusni uradi na Dunaji, v Linci, Gradci, Trstu, Insbrucku, Pragi, Brnu, Levóvu, Črnovcih in Zadru.

Bacquehem s. r.

Dvajseti dodatek k meroskusnemu redu

z dné 19. decembra 1872. l.

(in sicer k §§. 5., 6., 7., 8., 9. in 11.)

o pripuščanju steklenih tekočinskih mér izpod dveh litrov v meroskus in kolkovanje.

K §§. 5. in 6.

Pripustne mére in njih oznamenflo.

Za javni promèt se pripuščajo v meroskus in kolkovanje tudi steklene tekočinske mere, vendar samó v nastopnih veličinah:

2 litrov	
1 litra	
$\frac{1}{2}$ "	ali 0.5 litra
	0.3 "
	$\frac{1}{4}$ "
	0.2 "
	$\frac{1}{8}$ "
	0.1 "

Znamke, s katerimi se oznamenuje stalež tekočinske gladine, ako je posoda prav napolnjena, napraviti je z jedkanjem ali brušenjem; taiste sestojé iz dveh druga proti drugi ravno nasproti ležečih črt, ki morata biti vodoravni in 15 do 20 milimetrov dolgi. Te znamke naj se načrtajo precej ostro in nikakor naj ne bodo debelejšé od enega milimetra.

Oznamenflo naj se napravi razločno z jedkanjem ali brušenjem s pristavkom besede liter ali črke l blizu znamke.

Za mere 0.3, 0.2 in 0.1 litra je uporabljati obliko desetinskih drobcev, za mere $\frac{1}{4}$ in $\frac{1}{8}$ litra pak obliko navadnih drobcev; za mero $\frac{1}{2}$ ali 0.5 litra se pripuščajo obé obliki oznamenila.

K §. 7.

Oblika mer.

Vse mére morejo biti napravljene ali povsodi enakomerno široke (valjaste) ali pak v obliki, ki se zožuje navzgor ali nizdolu.

Pri enakomerno širokih in navzgor ali nizdolu se zožujočih mérar ne smejo preméri, merjeni

v luči, in sicer v ravnini meroskusnih znamen, presegati v milimetrih:

Veličina mere	Največa pripustna vrednost preméa
2 litra	110 milimetrov
1 liter	88 "
1/2 litra ali 0.5 litra	80 "
0.3 "	60 "
1/4 "	57 "
0.2 "	51 "
1/8 "	44 "
0.1 "	41 "

Kjer notranja stenska ploskev prehaja v ploskev na dnü, ne smé biti gube, s katero bi se obteževal popolni odtok tekočine.

Taista tekočinska mera more poleg znamen za polno vsebino imeti tudi znamke za manjše mérske veličine, ako premeri tam, kjer so te znamke, ustrezajo dotičnim predpisom.

Ako je na taisti stekleni tekočinski meri nameščenih več znamen, mora vsaka od njih biti v dopuščeni meji pogreškov in kolkovana, če se sploh dotični predmet kolkuje. Tekočinske mere z več znamkami, od katerih posamezne ne ustrezajo predpisom, niso pripustne.

Na isti stekleni tekočinski méri se smejo nameščati samó decimalni (0.3, 0.2 in 0.1) ali pak samo dijadični ($\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$) drobeci; zatorej ni dopuščeno, na isti tekočinski méri namestiti n. p. razdelitev 0.3 in $\frac{1}{4}$ i. e.

K §. 8.

Drugačne posebnosti.

a) Steklene tekočinske mere morajo biti gladke na notranji ploskvi in pa tam, kjer naj se namešča znamka, oznamenilo vsebine in kolek tudi na zunanji ploskvi, ter morajo poleg tega biti brezbarvne in prozorne.

b) Vse mere morajo že imeti znamke, določujoče stalež gladini tekočine, ako je posoda prav napolnjena.

Natančno določevaje vsebino, razbirati je od spodaj, to je, posodo je napolnjevati takó, da se sè znamko strne črta poprečnica tekočinske gladine, ne pa njen rob, kateri je pri vzdignjen, ako je stena posode zmočena.

c) Vse mere morejo kazati na ravni ploskvi trden stalež, poleg tega pak mora razdalja tekočinske gladine od zgorenjega robü pri mérah po 2 litra in po 1 liter znašati vsaj 20 milimetrov, pri merah po $\frac{1}{2}$ ali 0.5 litra vsaj 15 milimetrov, pri merah po 0.3 litra vsaj 12 milimetrov, pri manjših merah pak vsaj 10 milimetrov.

d) Steklene tekočinske mere je moči napravljati z ročajem ali brez ročaja.

Razen steklenih tekočinskih mér se v meroskus in kolkovanje pripuščajo tudi steklene steklenice (flaške), če ustrezajo pogojem tega dodatka k §. 8.

Znamke morajo ležati na grlu steklenice; za pododdelke niso dopuščene znamke na vzboklini (trebuhu) steklenice.

K §. 9.

Meje pogreškov.

Na več ali menj pripustni pogreški smejo k večemu znašati:

pri mérah po	2 litra in	1 liter	... $\pm \frac{1}{100}$	dolžne
"	"	0.5 do	0.2 litra	... $\pm \frac{1}{100}$
"	meri	"	0.1 liter	... $\pm \frac{1}{100}$

vsebine.

K §. 11.

Kolkovanje.

Kolkovanje se opravlja samó in edino z nadjekavanjem meroskusnega kolka, in to prav tik ene od obeh vkupe spadajočih raz-znamek.

Pri merah, ki dopuščajo tudi meritev po pododdelkih, mora se meroskusni kolek najedkati vselej pri eni od dotičnih dveh raz-znamek.

Meroskusne pristojbine.

Za steklene tekočinske mere in steklenice je merodajna obstoječa tarifa za meroskusne pristojbine (odstavek II.).

Ako se na taisti tekočinski meri poleg znamke za polno vsebino namestijo tudi še druge znamke, mora se poleg pristojbine za polno vsebino plačati za vsako mersko veličino, ki ustreza tem znamkam, meroskusna pristojbina po pristojbinski tarifi.

Na Dunaji, dné 23. marca 1892. 1.

C. k. komisija za pravilni meroskus:

Arzberger s. r.

104.**Ukaz ministra za bogočastje in nauk in pa finančnega ministra z dné 27. junija 1892. l.,**

s katerim se gledé dijeceze linške déloma izpreminjajo določila ministerstvenega ukaza z dné 19. junija 1886. l. (Drž. zak. št. 107.) o stroških, kateri se za vodstvo dekanijskega urada (okrajnega vikarstva) smejo zaračunati v priznanih, ki jih je o krajnih dohodkih duhovščine za dušno pastirstvo, imajoče pravico, da se ji kongruva dopolni, donašati po zakonu z dné 19. aprila 1885. l. (Drž. zak. št. 47.).

Deloma izpreminjaje ukaz z dné 19. junija 1886. l. (Drž. zak. št. 107.), ustanavlja se znesek dekanijskih stroškov, katere je v priznanih, ki se morajo o dohodkih donašati po zakonu z dné 19. aprila 1885. l. (Drž. zak. št. 47.), pripoznati kot razhodek — ne krateč preskušnje prašanja, ali sploh gré dotičnim dekanijskim župnikom dopolnilo kongruve iz vérskega zaloga, oziroma iz državne dotacije njegove v zmislu navedenega zakona — gledé na dijecezo linško za novo ustanovljeno dekanijo Molln sè vsoto 120 gl., nadalje za novo ustanovljeno dekanijo Altenfelden, in pa za reducirani dosedanji dekaniji Sarleinsbach in Spital sè vsoto po 100 gl.

Gautsch s. r.

105.**Zakon z dné 1. julija 1892. l.**

o gradnji železnice iz Stanislavlja v Voronjenko.

S pritrditvo obéh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

Vladi se daje oblast, da na državne stroške s proračunjenim stroškovnim zneskom 9,800.000 gl., ki naj velja za največinskega, napravi železnico iz Stanislavlja preko Nadwórne in Delatyna do gališko-

ogerske meje pri Voronjenki v stik z nadaljevalno progo v Marmaroš-Siget, katero bo narediti po ogerskem ozemlju.

Člen II.

Da se prične graditi ta železnica, dovoljuje se vladi za leto 1892. kredit 500.000 gl. z dobo uporabe do konca marca 1894. l. Zneske v zalaganje še nadalje potrebnih stroškov za gradnjo je zahtevati ustavoma.

Člen III.

Gledé železnice, katero je napraviti po členu I., dodeljuje se prostost od kolkov in pristojbin za vse pogodbe, vloge in listine zastran odkupa zemljišč, zastran gradnje in oprave železnice, in pa od prenosnine, kar se je nabere pri odkupu zemljišč.

Člen IV.

Železnico, ki je predmet tega zakona, naj obratuje država v svoji upravi in obrat se smé na zasebnika ali kako družbo prenesti samo na podstavi zakona, ki ga bo o tém izdali.

Člen V.

Zastran stika železnice, ki jo je napraviti po členu I., na meji, skleniti je s kraljevo-ogersko vlado dogovor ter prav takó jemati v poštev tudi porazumno vredbo obratnih in prometnih s tem danih vprašanj.

Člen VI.

Izvršitev tega zakona, ki zadobi veljavo z dném razglasitve, naroča se Mojemu trgovinskemu in Mojemu finančnemu ministru.

V Schönbrunnu, dné 1. julija 1892. l.

Francišek Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Bacquehem s. r.

Steinbach s. r.

106.**Ukaz trgovinskega ministerstva
v porazumu z ministerstvom za
notranje stvari in z ministerstvom
za bogočastje in nauk z dné 5. ju-
lija 1892. l.,**

s katerim se dopolnjuje in deloma izpreminja ukaz z dné 17. septembra 1883. l. (Drž. zak. št. 149.), kako ustanavljati število let, katera je kak prositelj za rokodelski obrt moral biti uporabljan kot učenec in pomočnik v tistem obrtu ali v kakem dotičnem obrtu analognem tvorničnem obratu.

Na podstavi §. 14. zakona z dné 15. marca 1883. l. (Drž. zak. št. 39.) o izpremembi in dopolnitvi obrtnega redú zaukazuje se v dopolnilo in delovito izpremembo ukaza z dné 17. septembra 1883. l. (Drž. zak. št. 149.), kolikor se je ž njim ustanovilo število let, katera je kak prositelj za rokodelski obrt moral biti uporabljan kot učenec in pomočnik v taistem obrtu ali v kakem dotičnem obrtu analognem tvorničnem obratu, tó-le:

Učencem, ki so dovršili trirazredno občo rokodelsko šolo ter si izberó obrt, za katerega so v dotični delavnici rokodelske šole ali pod nadzorom njenega ravnateljstva v kaki zasebni delavnici z uspehom uživali poduk v ročnosti, more se učna doba

znižati pod dvoletno najmanjšino do najmanjše dobe poldruega leta.

V tistih slučajih, v katerih znaša učna doba več kakor dve leti, móči jo je torej zgoraj označenim učencem znižati tudi za več kakor pol leta do najmanjše dobe poldruega leta.

Ta ukaz stopi v moč in veljavo z dném razglasitve.

Taafe s. r.

Bacquehem s. r.

107.**Razglas finančnega ministerstva
z dné 8. julija 1892. l.**

zastran ustanovitve davčnega upravníštva za IV. V. in X. okraj glavnega in prestolnega mesta dunajskega.

V dodatek k ukazu z dné 22. decembra 1891. l. (Drž. zak. št. 190.) o omejitvi okolišev davčnim upravníštvom v dosedanjih in o ustanovitvi davčnih upravníštev v novih okrajih glavnega in prestolnega mesta dunajskega se daje na obče znanje, da davčno upravníštvo za IV., V. in X. občinski okraj prične svoje uradno delovanje s 15. dném julija 1892. l.

Steinbach s. r.